

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2015/774 НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА**от 4 март 2015 година****относно програма за закупуване на активи на публичния сектор на вторичните пазари
(ЕЦБ/2015/10)**

УПРАВИТЕЛНИЯТ СЪВЕТ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 127, параграф 2, първо тире от него,

като взе предвид Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, и по-специално член 12.1, втора алинея във връзка с член 3.1, първо тире и член 18.1 от него,

като има предвид, че:

- (1) Съгласно член 18.1 от Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка (наричан по-долу „Устава на ЕСЦБ“) с оглед на постигането на целите на ЕСЦБ Европейската централна банка (ЕЦБ) и националните централни банки на държавите членки, чиято парична единица е еврото (наричани по-долу „НЦБ“), могат да участват на финансовите пазари, наред с останалите начини, като извършват окончателни покупки и продажби на търгуеми инструменти.
- (2) На 4 септември 2014 г. Управителният съвет реши да започне трета програма за закупуване на обезпечени облигации (наричана по-долу „ПЗООЗ“) и програма за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа (ПЗОАЦК). Заедно с целевите дългосрочни операции по рефинансиране (ЦДОР), въведени през септември 2014 г., тези програми за закупуване на активи целят да се подобри допълнително трансмисията на паричната политика, като се улесни предоставянето на кредити за икономиката на еврозоната, облекчат се условията за заемане на средства от домакинствата и фирмите и се допринесе за това инфлацията отново да се доближи до нива, близки до 2 %, в съответствие с основната цел на ЕЦБ да поддържа ценова стабилност.
- (3) На 22 януари 2015 г. Управителният съвет реши, че закупуването на активи следва да бъде разширено и да включва и програма за закупуване на активи на публичния сектор на вторичните пазари (наричана по-долу „ПЗАПС“). Съгласно ПЗАПС, НЦБ, пропорционално на техните съответни дялове в капиталовия алгоритъм на ЕЦБ, и ЕЦБ могат да закупуват окончателно допустими търгуеми дългови ценни книжа от допустими контрагенти на вторичните пазари. Това решение беше взето като част от единната парична политика с оглед на редица фактори, които съществено повишиха риска от влошаване на средносрочната перспектива на динамиката на цените, по този начин застрашвайки постигането на основната цел на ЕЦБ да поддържа ценова стабилност. Тези фактори включват по-нисък от очакваното паричен стимул от приетите мерки по паричната политика, низходяща тенденция на повечето индикатори на действителната и очакваната инфлация в еврозоната — както водещи мерки, така и мерки, изключващи влиянието на променливите компоненти като енергия и храна към исторически най-ниски нива, и повишения потенциал на вторични ефекти върху определянето на заплатите и цените, произтичащи от значителния спад в цените на петрола.
- (4) ПЗАПС е пропорционална мярка за намаляване на рисковете за перспективата на динамиката на цените, тъй като ще облекчи допълнително паричните и финансовите условия, включително тези, свързани с условията за заемане на средства от домакинствата и нефинансовите предприятия от еврозоната, като по този начин се подпомага съвкупното потребление и инвестиционните разходи в еврозоната и в крайна сметка се допринася за доближаването на инфлацията до нива под, но близки до 2 % в средносрочен план. В среда, при която основните лихвени проценти на ЕЦБ са в тяхната долна граница и програмите за закупуване, насочени към активи от частния сектор, са оценени като предоставящи измерим, но недостатъчен обхват за справяне с преобладаващите рискове за влошаване на ценовата стабилност, е необходимо ПЗАПС да се добави към мерките по паричната политика на Евросистемата като инструмент, който се отличава с висок трансмисионен потенциал към реалната икономика. Благодарение на неговия ефект за ребалансиране на портфейла, значителният обем покупки на ПЗАПС ще допринесе за постигане на базовата цел на паричната политика да предизвика финансовите посредници да повишат предоставянето от тях на ликвидност на междубанковия пазар и кредити за икономиката на еврозоната.
- (5) ПЗАПС съдържа редица защитни мерки, които да гарантират, че предвидените покупки ще бъдат пропорционални на целите ѝ, и че свързаните финансови рискове са надлежно взети предвид при съставянето ѝ и ще бъдат овладявани чрез управление на риска. С оглед на нормалното функциониране на пазарите на допустими търгуеми дългови инструменти и за да се избегне възпрепятстването на нормалното реструктуриране на дългове, ще се прилагат прагове за покупката на тези ценни книжа от централните банки от Евросистемата.

- (6) ПЗАПС е в пълно съответствие със задълженията на централните банки от Евросистемата съгласно Договорите, включително със забраната за парично финансиране, и не засяга функционирането на Евросистемата в съответствие с принципа за отворена пазарна икономика при свободна конкуренция.
- (7) Що се отнася до размера на ПЗАПС, ПЗОАЦК и ПЗООЗ, предоставената на пазара чрез комбинираните месечни покупки ликвидност ще възлиза на 60 милиарда евро. Предвижда се покупките да бъдат извършвани до края на септември 2016 г. и със сигурност ще бъдат извършвани, докато Управителният съвет счете, че е налице устойчива корекция в движението на инфлацията, която е в съответствие с целта му за постигане на инфлация под, но близо до 2 % в средносрочен план.
- (8) С оглед на гарантирането на ефективността на ПЗАПС с настоящото Евросистемата пояснява, че приема същото (*pari passu*) третиране като частните инвеститори по отношение на търгуемите дългови ценни книжа, които Евросистемата може да закупи по ПЗАПС, в съответствие с условията на тези инструменти.
- (9) Покупките на допустими търгуеми дългови инструменти от Евросистемата по ПЗАПС следва да се извършват по децентрализиран начин, като надлежно се отчита образуването на цените на пазара и съображенията за функционирането на пазара, и да се координират от ЕЦБ, като по този начин се гарантира единството на паричната политика на Евросистемата,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Създаване и обхват на ПЗАПС

Евросистемата създава ПЗАПС, съгласно която централните банки от Евросистемата закупуват на вторичните пазари допустими търгуеми дългови ценни книжа, както са определени по член 3, от допустимите контрагенти съгласно определението по член 7 при специални условия.

Член 2

Определения

За целите на настоящото решение се прилагат следните определения:

- 1) „централна банка от Евросистемата“ е ЕЦБ и националните централни банки на държавите членки, чиято парична единица е еврото (наричани по-долу „НЦБ“);
- 2) „призната агенция“ е лице, което Евросистемата е класифицирала като такова за целите на ПЗАПС;
- 3) „международна организация“ е лице по смисъла на член 118 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ и което Евросистемата е класифицирала като такова за целите на ПЗАПС;
- 4) „многостранна банка за развитие“ е лице по смисъла на член 117, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013 и което Евросистемата е класифицирала като такова за целите на ПЗАПС;
- 5) „положителен резултат от преглед“ е решението с по-късна дата измежду решението на Съвета на директорите на Европейския механизъм за стабилност, а в случай че Международният валутен фонд съфинансира програмата за финансова помощ — и решението на Изпълнителния съвет на Международния валутен фонд за одобряване на следващото плащане по тази програма, с пояснението, че и двете решения са необходими за възобновяването на покупките по ПЗАПС.

Списъци на лицата, посочени в точки 2—4, се публикуват на уебсайта на ЕЦБ.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1).

Член 3

Критерии за допустимост на търгуеми дългови ценни книжа

1. При спазване на установените в настоящия член изисквания деноминирани в евро търгуеми дългови ценни книжа, емитирани от централни правителства на държава членка, чиято парична единица е еврото, от признати агенции, намиращи се в еврозоната, от международни организации, намиращи се в еврозоната и от многостранни банки за развитие, намиращи се в еврозоната, са допустими за покупки от централните банки от Евросистемата по ПЗАПС. При изключителни обстоятелства, когато предвидената сума за покупка не може да бъде достигната, Управителният съвет може да реши да закупи търгуеми дългови ценни книжа, емитирани от други лица, намиращи се в еврозоната, в съответствие с посочените в параграф 4 условия.

2. За да бъдат допустими за покупка по ПЗАПС, търгуемите дългови ценни книжа трябва да отговарят на критериите за допустимост на търгуеми активи за кредитни операции на Евросистемата съгласно приложение I към Насоки ЕЦБ/2011/14 ⁽¹⁾ при спазването на следните изисквания:

а) емитентът или гарантът на търгуемите дългови ценни книжа трябва да има оценка за кредитно качество от най-малко степен на кредитно качество 3 по хармонизираната рейтингова скала на Евросистемата, изразена под формата на най-малко един публичен кредитен рейтинг, предоставен от агенция за външна кредитна оценка (АВКО), приета съгласно рамката на Евросистемата за кредитна оценка;

б) ако са налице множество рейтинги от АВКО за емитента или за гаранта, се прилага правилото за първия най-добър рейтинг, т.е. прилага се най-добрият наличен рейтинг от АВКО за емитента или за гаранта. Ако изпълнението на изискванията за кредитно качество е установено въз основа на рейтинг от АВКО за гаранта, гаранцията изпълнява характеристиките на приемлива гаранция, както е установено в раздел 6.3.2, буква в), подточки i)–iv) от приложение I към Насоки ЕЦБ/2011/14;

в) ако предоставената от АВКО кредитна оценка за емитента или гаранта не отговаря най-малко на степен на кредитно качество 3 по хармонизираната рейтингова скала на Евросистемата, търгуемите дългови ценни книжа са допустими, само ако са емитирани или изцяло гарантирани от централните правителства на държавите членки от еврозоната, спрямо които се прилага програма за финансова помощ, и ако по отношение на тях приложението на праговете за кредитно качество на Евросистемата е временно спряно от Управителния съвет съгласно член 8 от Насоки ЕЦБ/2014/31 ⁽²⁾;

г) в случай на преглед на текуща програма за финансова помощ допустимостта за покупки по ПЗАПС се спира временно и се възобновява само в случай на положителен резултат от прегледа.

3. За да бъдат допустими за покупки по ПЗАПС, дълговите ценни книжа по смисъла на параграфи 1 и 2 трябва да имат минимален остатъчен матуритет 2 години и максимален остатъчен матуритет 30 години към момента на закупуването им от съответната централна банка от Евросистемата. За да се улесни нормалното прилагане, търгуемите дългови инструменти с остатъчен матуритет от 30 години и 364 дни са допустими по ПЗАПС. Националните централни банки извършват и заместващи покупки на търгуеми дългови ценни книжа, емитирани от международни организации и многостранни банки за развитие, ако предвидената сума за покупки на търгуеми дългови ценни книжа, емитирани от централни правителства и признати агенции, не може да бъде достигната.

4. При изключителни обстоятелства централните банки от Евросистемата могат да предложат на Управителния съвет държавни нефинансови предприятия, намиращи се в техните юрисдикции, като емитенти на търгуеми дългови инструменти, които да бъдат закупувани като заместители, в случай че предвидената сума за покупки на търгуеми дългови инструменти, емитирани от централни правителства или признати агенции, намиращи се в техните юрисдикции, не може да бъде достигната. Предложените държавни нефинансови предприятия трябва да отговарят най-малко на следните два критерия едновременно:

— да бъдат „нефинансови предприятия“, както е определено в Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾,

— да бъдат лице от „публичния сектор“, което означава лице по смисъла на член 3 от Регламент (ЕО) № 3603/93 на Съвета ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Насоки ЕЦБ/2011/14 от 20 септември 2011 г. относно инструментите и процедурите на паричната политика на Евросистемата (ОВ L 331, 14.12.2011 г., стр. 1).

⁽²⁾ Насоки ЕЦБ/2014/31 от 9 юли 2014 г. относно допълнителни временни мерки по отношение на операции по рефинансиране на Евросистемата и допустимост на обезпечения и за изменение на Насоки ЕЦБ/2007/9 (ОВ L 240, 13.8.2014 г., стр. 28).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз (ОВ L 174, 26.6.2013 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕО) № 3603/93 на Съвета от 13 декември 1993 г. за уточняване на дефинициите за прилагането на забраните, посочени в член 104 и член 104б, параграф 1 от Договора (ОВ L 332, 31.12.1993 г., стр. 1).

След получаване на одобрението от Управителния съвет деноминирани в евро търгуеми дългови инструменти, емитирани от такива държавни нефинансови предприятия, намиращи се в еврозоната, които отговарят на: i) критериите за допустимост на търгуеми активи като обезпечение при кредитните операции на Евросистемата съгласно раздел 6.2.1 от приложение I към Насоки ЕЦБ/2011/14; и ii) изискванията по параграфи 2 и 3, са допустими за покупки като заместители по ПЗАПС.

5. Покупките на търгуеми дългови инструменти с отрицателна доходност до падежа (или най-ниска възможна доходност) над лихвения процент по депозитното улеснение са по принцип допустими.

Член 4

Ограничения за извършването на покупки

1. За да е възможно образуването на пазарна цена за допустимите ценни книжа, през известен период от време, чиято продължителност се определя от Управителния съвет (т.нар. ограничителен период), не се разрешават покупки на нови или продължаващи емисии ценни книжа и покупки на търгуеми дългови инструменти с остатъчен матуритет, чийто падеж настъпва на дата близка до — преди или след — падежа на търгуемите дългови инструменти, които ще бъдат емитирани. При синдикиране въпросният ограничителен период следва да бъде спазван на базата на полагане на максимални усилия преди емитирането.

2. За дългови ценни книжа, емитирани или изцяло гарантирани от централните правителства на държави членки от еврозоната, спрямо които се прилага програма за финансова помощ, периодът за покупки по ПЗАПС след положителен резултат от всеки преглед на програма е по правило ограничен до два месеца, освен ако са налице извънредни обстоятелства, обосноваващи временното спиране на покупките преди или продължаване на покупките след такъв период и до началото на следващия преглед.

Член 5

Ограничения за покупка

1. При условията на член 3 по ПЗАПС се прилага ограничение за всяка емисия по международен идентификационен номер за ценни книжа за търгуеми дългови ценни книжа, отговарящи на критериите, посочени в член 3, след консолидиране на наличностите във всички портфейли на централните банки от Евросистемата. Ограничението първоначално се определя на 25 % за първите шест месеца на покупки и впоследствие се преразглежда от Управителния съвет.

2. За посочените в член 3, параграф 2, буква в) дългови ценни книжа се прилага различно ограничение за всяка емисия.

3. По ПЗАПС се прилага общо ограничение от 33 % от непогасените ценни книжа на емитента за съвкупността от допустими търгуеми дългови ценни книжа по отношение на матуритетите, определени в член 3, след консолидиране на наличностите във всички портфейли на централните банки от Евросистемата.

Член 6

Разпределение на портфейли

1. От общата стойност на закупените дългови ценни книжа, допустими по ПЗАПС, 12 % се закупуват в ценни книжа, емитирани от допустими международни организации и многостранни банки за развитие, а 88 % се закупуват в ценни книжа, емитирани от допустими централни правителства и признати агенции. Това разпределение подлежи на преглед от Управителния съвет. Покупки на дългови ценни книжа, емитирани от допустими международни организации и многостранни банки за развитие, се извършват само от НЦБ.

2. Делът на НЦБ от общата пазарна стойност на покупки на търгуеми дългови ценни книжа, допустими по ПЗАПС, е 92 %, а оставащите 8 % се закупуват от ЕЦБ. Разпределението на покупките по юрисдикции е според алгоритъма за записване на капитала на ЕЦБ, както е посочен в член 29 от Устава на ЕСЦБ.

3. Централните банки от Евросистемата са длъжни да прилагат схема за специализация за разпределението на търгуеми дългови ценни книжа, които се закупуват по ПЗАПС. Управителният съвет позволява *ad hoc* отклонения от схемата за специализация, ако поради обективни съображения изпълнението ѝ бъде възпрепятствано или е препоръчително да се направи отклонение от нея в интерес на постигането на общите цели на паричната политика на ПЗАПС. По-специално всяка НЦБ закупува допустими ценни книжа на емитенти от своята собствена юрисдикция. Ценни книжа, емитирани от допустими международни организации и многостранни банки за развитие, могат да бъдат закупувани от всички НЦБ. ЕЦБ закупува ценни книжа, емитирани от централни правителства и признати агенции от всички юрисдикции.

Член 7

Допустими контрагенти

Следните са допустими контрагенти по ПЗАПС:

- а) лица, които отговарят на критериите за допустимост за участие в операциите по паричната политика на Евросистемата, съгласно раздел 2.1 от приложение I към Насоки ЕЦБ/2011/14; и
- б) други контрагенти, които централни банки от Евросистемата използват за инвестиране на своите инвестиционни портфейли, деноминирани в евро.

Член 8

Прозрачност

1. Евросистемата публикува всяка седмица общата отчетна стойност на ценните книжа, държани по ПЗАПС, в коментара на консолидирания си седмичен финансов отчет.
2. Евросистемата публикува всеки месец за ценните книжа, държани от нея по ПЗАПС, среднопретегления остатъчен матуритет по резидентност на емитента, разделяйки международните организации и многостранните банки за развитие от другите емитенти.
3. Отчетната стойност на ценните книжа, държани по ПЗАПС, се публикува всяка седмица на уебсайта на ЕЦБ в раздел операции на открития пазар.

Член 9

Предоставяне в заем на ценни книжа

Евросистемата осигурява ценни книжа, закупени по ПЗАПС, за предоставяне в заем, включително за репо, с оглед на гарантиране на ефективността на ПЗАПС.

Член 10

Заключителна разпоредба

Настоящото решение влиза в сила в деня след публикуването му на уебсайта на ЕЦБ. То се прилага от 9 март 2015 г.

Съставено в Никозия на 4 март 2015 година.

Председател на ЕЦБ
Mario DRAGHI
